

«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедри українознавства, культури та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко

А.М. Мартиненко

серпень 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

(шифр і назва спеціальності)

Полтава

2024 рік

Робоча програма з дисципліни «Історія України та української культури» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», 2024 року.

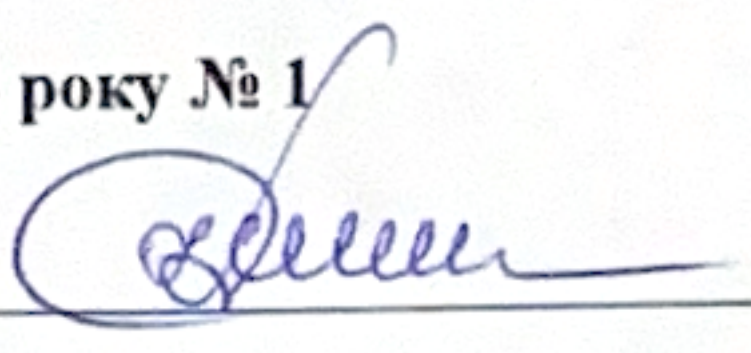
Розробник: Передерій І.Г., завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства

Погоджено

Гарант освітньої програми Леся КЛЕВАКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **українознавства, культури та документознавства**

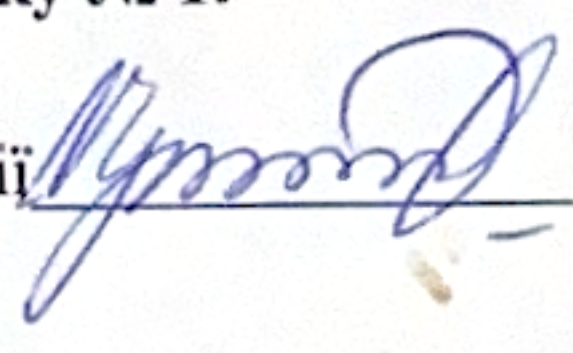
Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1.

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

© Передерій І.Г., 2024 рік

© Національний університет

імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>012 Дошкільна освіта</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	16 год.
		Практичні
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальна робота: 0 год.
Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

2.1 Навчальна дисципліна «Історія України та української культури» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки бакалавра для спеціальності 012 Дошкільна освіта і входить до циклу дисциплін загальної підготовки.

Мета: формування в студентів системи історичних знань про сутність соціально-політичних процесів, що відбувалися в минулому й відбуваються в сучасній Україні, їх об'єктивну зумовленість, взаємозв'язки та взаємозалежності; знань про культуру як специфічний і унікальний феномен людства та закономірності культурного процесу в Україні, вивчення української культури в розвитку, єдності та суперечностях різноманітних процесів і тенденцій у ній.

Навчальна дисципліна сприяє формуванню у студентів таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

Завдання: ознайомити студентів із основними періодами розвитку історії України, української культури та їх особливостями; розкрити проблеми культурогенезу українського народу; проаналізувати історичну специфіку української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою гуманізації сучасного українського соціокультурного простору та формування ціннісних орієнтирів; навчити студентів вільно оперувати сучасними концептами історичної науки та широким фактологічним матеріалом.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «Історія України та української культури» є знання отримані в закладах середньої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Історія України та української культури» передбачає ознайомлення студентів із основними періодами розвитку української культури та їх особливостями; розкриття проблеми культурогенезу українського народу; аналіз

історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою гуманізації сучасного українського соціокультурного простору та формування ціннісних орієнтирів; а також навчити студентів вільно оперувати сучасними концептами історичної культурології та широким фактологічним матеріалом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими **програмними результатами навчання (уміннями й навичками):**

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.

74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень
			визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни "Історія України та української культури" використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять) модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого письмового тестування (проводиться на останньому практичному занятті) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру, зокрема підготовка виступів (доповідь, доповідь-презентація) на студентську чи загальноуніверситетську наукову конференцію;

екзамен, який складається зі стандартизованого письмового тестування, теоретичних і практичних питань, що потребують письмового теоретичного розкриття для підсумкової оцінки успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Тема 1. Національна історія та культура як складники формування української державності. Загальне поняття про культуру, її матеріальні та духовні цінності.

Предмет і завдання курсу. Етимологія й еволюція поняття „культура”. Структура культури. Найважливіші складові матеріальної та духовної культури. Функції культури. Основні культурні форми та їхня характеристика. Мистецтво: класифікація видів і стилів мистецтва.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Прадавня історія та культура на українських землях. Етногенез українського народу.

Епоха первісного суспільства в історії України та її досягнення. Археологічні пам'ятки, спосіб життя й господарювання, практичні знання й вірування трипільців. Трипільці як

культурні предки українців. Скіфська культура та її пам'ятники на території України. Еллінські колонії в Північному Причорномор'ї та їх роль у розвитку місцевої культури. Дефініція терміна «етногенез». Провідні теорії етногенезу слов'ян. Давньослов'янська культура: її матеріальні та духовні цінності. Українські культурні традиції.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Історія і культура Київської Русі.

Становлення держави Київська Русь. Прийняття християнства 988 р. та його вплив на історичний та культурний розвиток східних слов'ян. Світоглядний синкретизм як особливість культурного розвитку русичів після прийняття християнства. Виникнення та еволюція слов'янської писемності. Школа й освіта. Поява писемної літератури: основні види та жанри. Розвиток архітектури: видові, функціональні та стильові особливості. Провідні види та жанри образотворчого мистецтва. Розвиток музичного мистецтва. Значення культури Київської Русі.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Історія та культура Галицько-Волинської держави.

Удільна роздробленість Київської Русі. Організація державної влади та економічний розвиток Галицько-Волинської держави. Піднесення культури Галицько-Волинського князівства в кін. XII – I пол. XIV ст. Розвиток освіти й бібліотечної справи. Особливості розвитку перекладної та оригінальної літератури. Розвиток архітектури, живопису, художніх ремесел, музики. Роль Галицько-Волинської Русі в розвитку української національної культури.

Тема 5. Литовсько-Польська доба в історії та культурі України (XIV – перша половина XVII ст.).

Українські землі в складі Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої. Литовсько-Руська держава. Польська експансія, асиміляція староруських княжих родів. Боротьба українського народу за збереження культурно-релігійної ідентичності. Берестейська унія: причини та наслідки. Культурно-національні рухи в Україні. Козацтво як культурне явище та вирішальний фактор розвитку української історії у XV – XVII ст. Національно-визвольна боротьба під проводом Б.Хмельницького. Зростання ролі міст, братства і православні школи, захист національної культури від польсько-католицьких впливів, полемічна література. «Острозька академія», провідні діячі освіти та літератури. Народний героїчний епос, кобзарство, козацькі думи. Книжкове мистецтво. «Пересопницьке Євангеліє» як видатна пам'ятка старої України. Виникнення друкарства, Швайпольт Фіюль та Іван Федоров у зародженні та поширенні українського друкарства. Нові тенденції у розвитку архітектури. Відгуки Ренесансу в образотворчому мистецтві.

Практичне заняття № 4.

Тема 6. Україна та її культура в епоху Бароко та Просвітництва (друга половина XVII – XVIII ст.).

Історія та культура козацької держави Гетьманщини. Визначна роль КиєвоМогилянської академії в культурі Східної Європи, видатні діячі та випускники академії. Досягнення української освіти. Вплив української культури на московську. Діяльність українських церковних та культурних діячів в Росії: Ф. Прокопович, Д. Туптало та ін. Козацькі літописи та історичні хроніки. Стиль бароко в українській культурі: основні регіони, характерні особливості. Стиль українського, козацького бароко – золотий вік українського

мистецтва. Іван Мазепа як меценат. Мурована та дерев'яна архітектура: типи храмів, видатні пам'ятки, визначні архітектори: І. Григорович-Барський, С. Ковнір та ін. Новомосковський собор на Дніпропетровщині – шедевр народної дерев'яної архітектури. Барокова література та «шкільна драма». Історичні пісні та думи. Піднесення музичної культури: Д. Бортнянський, М. Березовський, А. Ведель. Розквіт гравюри, іконопису, портретного живопису (парсуни). Філософська думка: Григорій Сковорода. Видатні українці-живописці, чия творчість привласнена Росією: Д. Левицький, В. Боровиковський та ін. Останній спалах українського бароко (рококо) в часи гетьмана Кирила Розумовського. Палац у Батурині.

Практичне заняття № 5.

Тема 7. Українські землі у складі двох імперій – Російської та Австро-Угорської. Українське національно-культурне відродження (XIX – початок XX ст.).

Витоки, причини та основні умови формування українського відродження кінця XVIII – поч. XX ст. Україна у складі двох імперій. Соціокультурні домінанти розвитку українського суспільства у XIX ст. Відтік представників національної еліти з українських земель до Росії. Російська політика щодо української культури. Освітні реформи та руйнування традиційної української системи освіти. Поява наукових товариств і організацій. Видатні вчені України. Асиміляційні заходи царату щодо української мови. Становлення української літературної мови та особливості розвитку літератури. Українська музична культура XIX ст.: становлення національної опери, «Перемиська школа» Західної України, роль М. Лисенка у розвитку національної музики. Кобзарство: Остап Вересай. Зародження професійного театру та місце І. Котляревського у цьому процесі. Професійний театр корифеїв (М. Кропивницький, брати Тобілевичі). Архітектура та скульптура України: розмаїття стилів, провідні тенденції. Урізноманітнення жанрів у живописі та графіці. Українські «передвижники». І. Ріпін та Україна. Нові тенденції в мистецтві початку XX ст. Європейські художні стилі і напрямки XIX – XX ст. в літературі та мистецтві України. Розвиток українських земель в умовах Австро-Угорської імперії. Греко-католицька церква та її роль у національному відродженні в Західній Україні.

Практичне заняття № 6.

Тема 8. Новітня українська історія та культура.

Періодизація новітньої історії та культури України. Основні досягнення та протиріччя культури XX ст. Коротка доба відновлення української державності: основні здобутки (1917 – 1921 рр.). Радянізація України. Тоталітарні режими і культура, українська культура радянського періоду. Українізація 1920-их рр. та її наслідки. Національна культура в умовах тоталітаризму 1930-их рр. Україна в роки Другої світової війни. Післявоєнна сталінська культурна політика в Україні. Розвиток культури в роки хрущовської „відлиги”. Поява „шістдесятництва” як політичного та культурного феномену. Період „застою” 1970 – 1980-их рр. та кризові явища в культурі України. Дисидентський рух. Україна в роки горбачовської перебудови. Проголошення незалежності й формування сучасної культури України. Україна в умовах війни з РФ: проблеми збереження й розвитку державності, культурна сфера як маркер боротьби з російською та радянською імперіями. Глобальні інтеграційні процеси у світовій культурі.

Практичне заняття № 7.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Історія України та української культури						
Тема 1. Вступ до історії і культури України. Загальне поняття про культуру, її матеріальні та духовні цінності.	10	2	2			6
Тема 2. Прадавня історія та культура на українських землях.	10	2	2			6
Тема 3. Історія та культура Київської Русі.	12	2	2			8
Тема 4. Галицько-Волинське князівство: історичний та культурний розвиток.	6	0	0			6
Тема 5. Історія та культура України литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.).	10	2	2			6
Тема 6. Історія та культура України козацької доби (друга половина XVII – XVIII ст.)	10	2	2			6
Тема 7. Українські землі у складі двох імперій – Російської та Австро-Угорської. Українське національно-культурне відродження (XIX – початок XX ст.).	12	2	2			8
Тема 8. Історія та культура України новітнього часу.	20	4	2			14
Усього годин	90	16	14			60

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1	1. Походження, еволюція та зміст поняття „культура”. 2. Структура культури. Найважливіші складові матеріальної та духовної культури. Загальна характеристика функцій культури.	2

	3. Поняття «світова», «національна», «етнічна» та «регіональна» культура. 4. Загальна характеристика елітарної, масової та народної культури. 5. Мистецтво як важлива складова духовної культури. 6. Класифікація видів мистецтва та загальна характеристика основних мистецьких стилів..	
2	1. Трипільська культура та її роль у подальшому розвитку української культури. 2. Скіфія та її місце у розвитку світової культури. 3. Грецька колонізація Північного Причорномор'я та античні впливи на розвиток української культури. 4. Формування та особливості культури східних слов'ян: розвиток господарства й матеріальної культури; побут і повсякденне життя; міфологічні та релігійні уявлення..	2
3	1. Становлення держави Київська Русь. Видатні київські князі та їх реформи. 2. Прийняття християнства та його вплив на розвиток культури. 3. Причини розпаду Давньоруської держави. 4. Освіта і література в Київській Русі. Поява писемної літератури: основні види та жанри. 5. Розвиток архітектури: видові, функціональні та стильові особливості. 6. Провідні види та жанри образотворчого мистецтва. Декоративноужиткове, музичне мистецтво. 7. Розвиток наукових знань. Внесок Київської Русі у розвиток світової культури.	2
4	1. Українські землі у складі Великого князівства Литовського: характеристика соціально-політичного устрою, зовнішня та внутрішня політика литовських князів. 2. Українські землі після Люблінської унії у складі Речі Посполитої: політичний устрій, соціальна структура, правова система. Релігійна ситуація напередодні та після прийняття Брестської унії 1596 р. 3. Братства та їх роль у протидії асиміляційним процесам української культури. 4. Розвиток української освіти: головні тенденції, типи шкіл. 5. Острозький культурний осередок. Поширення книгодрукування в Україні. 6. Українська література: характеристика жанрів. 7. Нові тенденції у розвитку архітектури. Відгомін Ренесансу в образотворчому мистецтві.	2
5	1. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького і створення української козацької держави. Велика Руїна, поділ на Ліву- та Правобережну Україну.	2

	2. Суспіль-політичний лад України-Гетьманщини та Запорізька Січ. Ліквідація Гетьманщини (1764 р.) та Запорозької Січі (1775 р.) 3. Тенденції розвитку української освіти. Києво-Могилянська академія: від створення та розвитку до занепаду. Творчість Г.С.Сковороди – видатного українського філософа та літератора. 4. Українська барокова література: драматичне письменство, козацькі літописи, проповідницька та публіцистична проза, поезія. Театральне мистецтво.	
6	1. Чинники українського національного відродження XIX ст. 2. Українська освіта в XIX – на початку XX ст.: тенденції розвитку, здобутки та проблеми. 3. Провідні досягнення української науки. 4. Асиміляційні заходи російського царизму щодо української мови (Валуєвський циркуляр 1863 р. та Емський указ 1876 р.). 5. Становлення та розвиток професійного театру в Україні. 6. Архітектура та скульптура України. Український живопис та графіка.	2
7	1. Українська культура в роки боротьби за державну незалежність (1917 – 1920 рр.). 2. Українське національно-культурне „відродження” 1920-их років. 3. Національна культура в умовах тоталітаризму 1930-х рр. Літературні та мистецькі процеси в умовах ідеологічних репресій повоєнного часу. 4. Хрущовська „відлига” 1953 – 1964 рр. у культурному житті УРСР. „Шістдесятники” в українській культурі. 5. Криза в українській радянській культурі 1970 – 1980-х рр. Роль руху дисидентів у культурному розвитку. 6. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Українська культура в умовах збройної агресії РФ проти України.	2
	Усього	14

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки. Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;

- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1	Мистецькі стилі в архітектурі України	4
2	Скіфська пектораль – пам'ятка образотворчого мистецтва скіфської доби	1
3	Грецькі колонії Північного Причорномор'я та античні впливи на розвиток української культури	2
4	Ярослав Мудрий як будівничий культури Київської Русі	2
5	Остромирове Євангеліє як пам'ятка образотворчого мистецтва й давньоруської літератури часів Київської Русі	1
6	Собор святої Софії як визначна пам'ятка культової української архітектури та монументального живопису часів Київської Русі	2
7	Луцька фортеця як визначна пам'ятка фортифікаційної архітектури XI – XIII ст.	2
8	Ікона Волинської Богоматері – визначна пам'ятка іконописання України XIII – XIV ст.	2
9	Пересопницьке Євангеліє — визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI ст.	2
10	Першодрукар Швайпольт Фіюль і виникнення друкарства в Україні	2
11	Князь Василь (Костянтин) Острозький – видатний меценат українського культури литовсько-польської доби	2
12	Петро Могила та його роль у розвитку української культури.	2
13	Ляльковий театр (вертеп) та розвиток театрального мистецтва в Україні у другій половині XVII – XVIII ст.	2
14	Роль Івана Мазепи у розвитку української культури.	2
15	Григорій Сковорода як видатний діяч української культури.	2
16	Полтавський Свято-Успенський собор, Мгарський монастир поблизу Лубен, Хрестовоздвиженський монастир у Полтаві як визначні пам'ятки культової архітектури епохи Бароко.	2
17	Тарас Шевченко як український літератор, художник і громадський діяч.	2
18	Микола Лисенко – видатний український композитор та культурний діяч.	2
19	Громадсько-політична діяльність і літературна творчість Івана Франка та Лесі Українки.	2
20	Василь Кричевський та Опанас Сластьон – представники українського архітектурного модерну.	2
21	Іван Стешенко – перший міністр освіти незалежної України.	2
22	Микола Скрипник – один з ідеологів і провідників політики українізації.	2
23	Катерина Білокур і Марія Приймаченко як яскраві представниці народного примітивізму.	2

24	Олександр Довженко – український радянський кінорежисер і письменник із світовим ім'ям.	2
25	Визначний внесок О.Богомольця, Є.Патона, В.Філатова, С.Корольова у розвиток різних галузей науки.	2
26	Антон Макаренко і Костянтин Ушинський – видатні педагоги-новатори.	2
27	Василь Стус – поет, який постав проти тоталітарної системи.	2
28	Стилї та жанри української літератури кінця ХХ – початку ХХІ столїття	2
29	Сучасні стилї українського мистецтва.	2
30	Втрати української культури внаслідок російсько-української війни.	2
		60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять. Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація). Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів і критеріїв оцінювання знань студентів за результатами опанування навчальної дисципліни.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Історія України та української культури» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1.	Тема 2	Тема 3.	Тема 4	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.
	Практичне заняття							
	1	2	3		4	5	6	7
Опитування	1	1	1		1	1	1	
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	
Поточна контрольна робота			1			1		
Виконання практичних завдань	2	2	2		2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульна контрольна робота								5
Всього за темами	6	6	7	3	6	7	6	9
Екзамен	50							
Всього за результатами вивчення НД	100							

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.

0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.
---	---

Шкала та критерії оцінювання тестування:

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
тестування	0-1	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 5 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання поточної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
0,75	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
0,5	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
0,25	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
0,1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульної контрольної роботи

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
тестування	0-5	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 10 = 5$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання
екзамену**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1, 2. Питання. (макс. по 15 балів)	12-15	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	8-11	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	

74 – 81	C – добре	4 – добре
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань Загальна

трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни „Історія України та української культури” для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Уклад. І.Г. Передерій, М.Ю. Чиркова. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. 39 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Гула Р.В., Передерій І.Г., Дерев'янка Л.І. Історія української культури у схемах, таблицях та ілюстраціях: навч. посіб. Київ: «Каравела», 2019. 180 с.

2. Каденюк О.С., Сажко В.В. Історія та культура України: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2022. 356 с.

3. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тевікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 274 с.

4. Тєвікова О. В. Історія української культури: навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни для студентів усіх спеціальностей I рівня вищої освіти (бакалавр) / О.В.Тєвікова. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 120 с.
5. Бойко О.Д. Історія України: підручник. 8-те вид., перероб., допов. Київ: Академія, 2021. 640 с.
6. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX століття. Київ: Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
7. Історія державності та культури України: навч. посіб. / Р.Д. Зінкевич, О.М. Ратушна. Львів: Львівська політехніка, 2020. 240 с.
8. Історія України: навч. посіб. / В.І. Танцюра, С.М. Куліш, О.О. Пересада. Вид. 2-ге, випр. та допов. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. 535 с.
9. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4е видання. Київ, 2021. 368 с.
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків: КСД, 2022. 512 с.
11. Хрестоматія з історії України. Текст: для здобувачів першого освіт. рівня «бакалавр» / упоряд. В. Полторак. Одеса: ОНУ, 2020. 163 с.

Допоміжна

1. Бугрій В. С. Історія та культура України: навч. посіб. / В. С. Бугрій. Суми : Цьома С.П., 2017. 316 с.
2. Віхи історії України в документах і матеріалах (1939-1991 рр.): хрестоматія / уклад.: О.В. Власюк та ін.. Рівне ; Острог : Волинські обереги, 2015. 446 с.
3. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України в таблицях. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2006. 480 с.
4. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. Київ: Наукова думка, 1992. 549 с.
5. Даниленко В. Україна: від "перебудови" до соціальних потрясінь (1985–2018 рр.). *Україна XX століття: культура, ідеологія, політика*. 2018. Вип. 23. С. 21-38.
6. Десятник Г.О. Українське кіномистецтво: лекції з історії укр. кіно. Київ : Вид-во КНУ, 2015. 148 с.
7. Довідник з історії України: А–Я / За заг. ред. І.Підкови, Р.Шуста. 2-ге вид. Київ: Генеза, 2001. 1135 с.
8. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. Львів: Світ, 1991. – 576 с.
9. Енциклопедія Українознавства: Загальна частина: (В 3 т.). Перевидання в Україні. Київ, 1994. 400 с.
10. Історія України: навч.-метод. посіб. для семінарських занять / Авт. кол.: В.М.Литвин, А.Г.Слюсаренко, В.Ф.Колесник та ін.; за ред. В.М.Литвина. Київ: Знання-Прес, 2006. 460 с.
11. Історія мистецтв архітектури та містобудування. Архітектура України від давніх часів до XXI ст.: навч. посіб. / Негай Г. А., Белявська О. Ю., Машовець Н. С. Хмельницький : ХНУ, 2021. 253 с.
12. Історія України: суспільство, культура, державність: навч. посіб. / П. В. Вербицька та ін.; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 267 с.
13. Історія української культури. Хрестоматія: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н.А. Латигіна та ін. ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 315 с.
14. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Кліо, 2019. 247 с.

15. Марочко В., Мовчан О. 1932-1933: Хроніка Голодомору в Україні. Київ : Вид-во «КЛІО», 2020. 293 с.
16. Мистецтво незалежної України : навч. посіб. / ред. Л. В. Анучина. Харків : Нове слово, 2007. 84 с.
17. Муха А.І. Композитори України та української діаспори: Довідник. Київ: Музична Україна, 2004. 352 с.
18. Новітня історія України (1900–2000): підруч. / А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.П.Дрожин та ін.; за ред. А.Г.Слюсаренка. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Вища школа, 2002. 719 с.
19. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2-х т. Київ: Либідь, 1992. Т. 1. 591 с.; Т. 2. 608 с.
20. Полянський О., Труба Р. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спец. ВНЗ]. Львів: ЛДУФК, 2011. 468 с.
21. Ресніт О.П., Шевченко В.М. Історія України у схемах і таблицях: навч. посіб. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2005. 162 с.
22. Словник українського сакрального мистецтва / За науковою ред. чл. кор. АМУ М.Станкевича. Львів: Афша, 2006. 288 с.
23. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська національна революція, 1648 - 1676. Київ : Арій, 2016. 478 с.
24. Українське століття (1921-2021): витоки, уроки, перспективи державотворення. Нариси / Відп. ред. В. Смолій; наук. конс. Г. Боряк; авт. кол.: Т. Водотика, В. Головка, Ст. Кульчицький, Л. Якубова. Київ: ТОВ Вид-во «Кліо», 2021. 560 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс «Історія України та української культури». URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2232>
2. Олекса Новаківський – епоха львівського модернізму <https://uain.press/blogs/oleksa-novakivskij-epoha-lvivskogo-modernizmu-1196461>
3. Наталія Кривда: "Братський рух є зародком громадянського суспільства" https://www.youtube.com/watch?v=SPRp9NmF2tU&ab_channel=IDEALIST.media
4. Наталія Кривда: "XVI століття - переломний період для розвитку української культури" https://www.youtube.com/watch?v=dmC79bYt3wg&ab_channel=IDEALIST.media
5. Наталія Кривда: "XIV - XV століття — це епоха збирання сил" https://www.youtube.com/watch?v=SzMzCuVAGnM&ab_channel=IDEALIST.media
6. Культура Київської Русі.FLV https://www.youtube.com/watch?v=hHh88VKZUs&ab_channel=%D0%A0%D0%9E%D0%86%D0%9F%D0%9F%D0%9E
7. Україна. Повернення своєї історії. Частина 1 https://www.youtube.com/watch?v=j3LhEdsdAo8&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB1%2B1
8. Україна. Повернення своєї історії. Частина 2 https://www.youtube.com/watch?v=NxGKwLyzo8s&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%B%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB1%2B1
9. Youtube канал «VITALION-HISTORY» <https://www.youtube.com/@vitalion-history1655>